

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX 2012 / 4

DECEMBER 2012

ดัชนีความเชื่อมั่น ผู้ประกอบการธุรกิจ การท่องเที่ยว ในประเทศไทย ไตรมาสที่ 4 ปี 2555

Tourism Situation and Forecast of
Tourists' Behavior and Confidence Index of
Thailand's Tourism Industry

โครงการการรายงานและพยากรณ์
สถานการณ์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
และความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ
ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University
Pillar of the Kingdom

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 สูงที่สุดในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา อยู่ที่ระดับ 99 สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 เท่ากับ 106 สูงกว่าระดับปกติเล็กน้อย เช่นเดียวกับดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมปี 2556 ที่ 110 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคาดการณ์ และสะท้อนถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายไตรมาส) และเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อที่จะได้เตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้

โดยการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 6 ส่วนได้แก่

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป
2. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว
3. ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
4. การท่องเที่ยวช่วงเทศกาล
5. การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ
6. ข้อเสนอแนะ

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 (ต.ค. - ธ.ค.) เท่ากับ 99 เป็นการประเมินที่สูงที่สุดในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น และความมีเสถียรภาพในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 (ม.ค. - มี.ค.) เท่ากับ 106 สูงกว่าระดับปกติเล็กน้อย แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบการ
- ดัชนีความเชื่อมั่นในปี 2556 เท่ากับ 110 ผู้ประกอบการยังคงมีความเชื่อมั่นที่ดีในปีหน้า
- มีนักท่องเที่ยวในประเทศไทยเพียงร้อยละ 25 ที่มีแผนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2556 (เทียบกับร้อยละ 50 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2555) โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เลือกเดินทางไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้
- ไตรมาสที่ 4 ปี 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 6.32 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.61 จากปีก่อน จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปี 2555 เท่ากับ 22.28 ล้านคน (ข้อมูลวันที่ 26 ธันวาคม 2555)
- ไตรมาส 1 ปี 2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 6.58 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.67 จากปี 2555
- ในปี 2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวในประเทศไทย 23.74 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 6.51 แต่หากมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และไม่มีเหตุการณ์รุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวอาจสูงถึง 25.46 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.27 จากปี 2555
- ภาครัฐ ควรดูแลมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบการและเน้นบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนในเชิงรุกเพิ่มขึ้น เช่น การเพิ่มการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว และการเพิ่มการลงทุนเพื่อพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
- ผู้ประกอบการ ควรเตรียมความพร้อมต่อการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ พัฒนาการรวมกลุ่มระหว่างผู้ประกอบการ

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป

เศรษฐกิจไทยในปี 2556 มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์การเติบโตที่ 5.0% และ 4.6% ตามลำดับ โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่เร่งตัวสูงขึ้น และการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจโลก เป็นสำคัญ ขณะที่อุปสงค์ภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอลง หลังจากที่มีการเร่งการบริโภคและการลงทุนเพื่อฟื้นฟูจากวิกฤตทุุกภัยไปมากแล้วในปีก่อน

สำหรับเงินเฟ้อ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย คาดว่าอัตราเงินเฟ้อในปี 2556 ใกล้เคียงกับในปี 2555 โดยมองว่าจะอยู่ที่ระดับ 3.0% และ 2.8% ตามลำดับ เนื่องจากคาดว่าอุปทานน้ำมันในตลาดโลกจะเพิ่มขึ้น แต่ยังคงมีความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจส่งผลให้ราคาพืชผลการเกษตรโลกปรับตัวสูงขึ้น

เศรษฐกิจโลกในหลายภูมิภาคยังคงมีความเสี่ยง ทั้งจากวิกฤติในยุโรป ซึ่งยังคงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกมาก แต่ก็มีแนวโน้มที่ปัญหาจะดีขึ้น โดย IMF ได้คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจยุโรปจะกลับมาขยายตัวได้ 0.7% ในปี 2556 ส่วนเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาที่ประสบปัญหาความเสี่ยงทางการคลัง (Fiscal Cliff) แต่ก็น่าจะมีการปรับตัวแก้ไขปัญหาได้ (หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จก็จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในปี 2556) ในขณะที่เศรษฐกิจจีนที่มีการชะลอตัวก็ยังคงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกอยู่ในปี 2556

สำหรับสภาพอากาศในเดือนม.ค.และก.พ. กรมอุตุนิยมวิทยาได้พยากรณ์ว่าประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยเฉพาะในเดือน ก.พ. ที่อากาศจะเริ่มอุ่นขึ้นในช่วงครึ่งเดือนหลัง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในบางพื้นที่ เช่น บนนยอดดอยต่างๆ เป็นต้น ในขณะที่ปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติ ส่วนในภาคใต้มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย แต่มีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยในช่วงธ.ค.ถึงกลางเดือนม.ค.จะมีฝนตกชุกและฝนตกหนักถึงหนักมากในบางพื้นที่ โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป จึงอาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวบริเวณดังกล่าว จนกระทั่งกลางเดือนม.ค.เป็นต้นไปจึงจะมีฝนลดลง

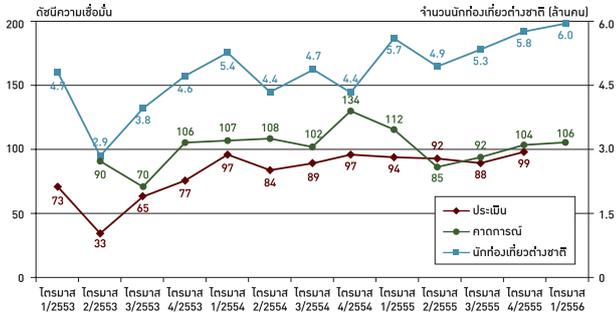
2. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วประเทศในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2555 จำนวน 600 ราย พบว่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 เท่ากับ 99 ผู้ประกอบการประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับปกติ ใกล้เคียงกับการคาดการณ์ล่วงหน้าจากไตรมาสที่ผ่านมา (104) และดัชนีในช่วงเดียวกันของปี 2554 (97)

ดัชนีความเชื่อมั่นของไตรมาสที่ 4 ปี 2555 (99) เป็นการประเมินดีที่สุดในรอบสามปี (ตั้งแต่เริ่มต้นการสำรวจเมื่อต้นปี 2553) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีการปรับตัวดีขึ้นมากจากในช่วงวิกฤติที่เกิดขึ้นใน 2 – 3 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจเพิ่มขึ้นมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 4 ถือเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High Season) และประเทศไทยค่อนข้างมีความผ่อนคลายจากปัญหาทั้งการเมืองและภัยธรรมชาติ จึงทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวในหลายจังหวัดคึกคักมากขึ้น โดยปัจจัยบวกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ ความสะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 56) การกระตุ้นและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศ (ร้อยละ 45) รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น (ร้อยละ 39) และมีความร่วมมือกันในกลุ่มผู้ประกอบการที่ดีขึ้น (ร้อยละ 39)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 47) และปัญหาจำนวนคู่แข่ง หรือการแข่งขันที่สูงขึ้น (Over-Supply) (ร้อยละ 39) เป็นเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การท่องเที่ยวในไตรมาส 4 ปี 2555 ยังไม่เท่าที่ควร โดยปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อต่อเนื่องมาโดยตลอดในระยะ 2 – 3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะจำนวนโรงแรมและที่พักที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ ทำให้แม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่สถานการณ์ของผู้ประกอบการที่พลิกกลับไม่ดีขึ้น v ตามไปด้วย นอกจากนี้ ปัจจัยลบอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายการท่องเที่ยวในประเทศที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ร้อยละ 38) การขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 38) และความกังวลต่อสภาพเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัว (ร้อยละ 35)

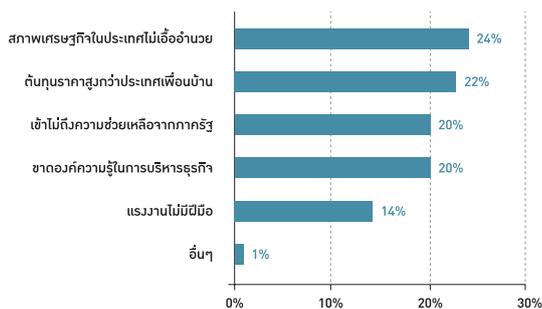
ภาพที่ 1 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทยปี 2553-2556

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 เท่ากับ 106 ซึ่งเป็นระดับที่สูงกว่าระดับปกติเล็กน้อย แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย ปัจจัยบวกที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1 ของปี 2556 ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจไทยที่มีการฟื้นตัวขึ้น (ร้อยละ 46) และการเดินทางที่สะดวกมากขึ้น (ร้อยละ 45) โดยเฉพาะการขยายตัวของสายการบินต้นทุนต่ำในประเทศไทย ทั้งจำนวนเที่ยวบินและจุดหมายปลายทาง อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการบางส่วนยังคงมีความกังวลกับนโยบายการท่องเที่ยวในประเทศ (ร้อยละ 50) การแข่งขันสูงขึ้น (ร้อยละ 46) และความไม่แน่นอนในสถานการณ์ทางการเมือง (ร้อยละ 41) ซึ่งเริ่มกลับมามีความสำคัญมากขึ้นเมื่อเทียบกับในรอบปีที่ผ่านมา

สำหรับความพร้อมของผู้ประกอบการไทยในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community, AEC) ถือว่ายังคงอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 23 ที่มีความพร้อม และได้วางแผนในการปรับตัวก่อนการเข้าร่วม AEC แล้ว โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 26) ยังคงไม่พร้อมในขณะนี้แต่คิดว่าธุรกิจของตนจะปรับตัวได้ทันก่อนการเข้าร่วม AEC ส่วนความเห็นของผู้ประกอบการถึงผลกระทบต่อธุรกิจหลังการเข้าร่วม AEC ร้อยละ 38 มีความเห็นว่าธุรกิจจะไม่ได้รับผลกระทบจากการรวมกลุ่ม AEC ในขณะที่ร้อยละ 37 เห็นว่าธุรกิจจะดีขึ้นหรือดีขึ้นมาก ทั้งนี้ปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการไทยในการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจในประเทศ (ร้อยละ 24) และต้นทุนราคาสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน (ร้อยละ 22)

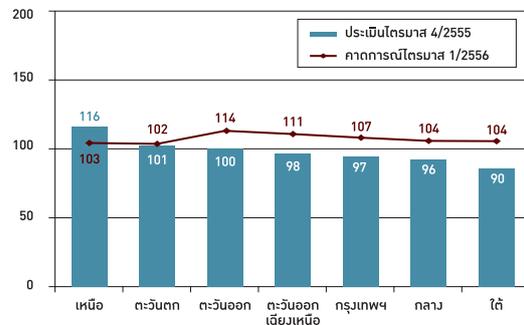
ภาพที่ 2 ปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการไทยในการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ

2.1 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค

ผู้ประกอบการในเกือบทุกภูมิภาคประเมินการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปกติ ยกเว้นผู้ประกอบการในภาคเหนือที่ประเมินสถานการณ์ธุรกิจท่องเที่ยวในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2555 ในระดับค่อนข้างสูง (116) ในขณะที่ผู้ประกอบการจากภาคใต้ประเมินสถานการณ์ต่ำกว่าปกติเล็กน้อย (90) แต่โดยภาพรวมทั้งประเทศถือว่าเป็นระดับความเชื่อมั่นที่ค่อนข้างดีมากเมื่อเปรียบเทียบกับหลาย ๆ ไตรมาสที่ผ่านมา รวมทั้งเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่เกิดปัญหาอุทกภัยครั้งรุนแรง

ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทย แบ่งตามภูมิภาค

ผู้ประกอบการในทุกภูมิภาคมีความเชื่อมั่นว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 จะอยู่ในระดับที่ดีกว่าระดับปกติเล็กน้อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการในภาคตะวันออก (114) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (111)

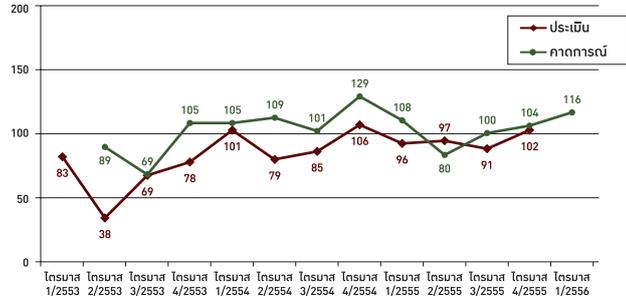
2.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ผู้ประกอบการธุรกิจเกือบทุกประเภทประเมินสถานการณ์ในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 อยู่ในระดับใกล้เคียงปกติ โดยผู้ประกอบการสปาและนวด (106) มีความเชื่อมั่นที่สูงที่สุด (แต่ยังคงต่ำกว่าในช่วง 2 ปีก่อน) รองลงมาได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม (102) ในขณะที่ผู้ประกอบการในธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (เช่น สนามกอล์ฟ Theme parks และ สวนสัตว์) เป็นกลุ่มที่ประเมินสถานการณ์ค่อนข้างต่ำกว่าระดับปกติ (87) โดยผู้ประกอบการกลุ่มนี้มองว่าสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศและเศรษฐกิจโลก และการแข่งขันภายในธุรกิจที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นปัญหาสำคัญของธุรกิจตนเอง

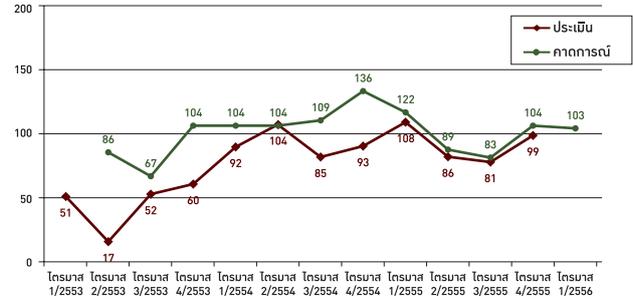
ไตรมาสที่ 1 ปี 2556 ผู้ประกอบการในเกือบทุกประเภทธุรกิจมีความเชื่อมั่นที่สูงขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ปี 2555 เล็กน้อยแต่ยังคงอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปกติ โดยผู้ประกอบการโรงแรม (116) และธุรกิจขนส่ง (109) มีดัชนีความเชื่อมั่นที่สูงที่สุด

ดัชนีความเชื่อมั่นแยกตามประเภทธุรกิจ

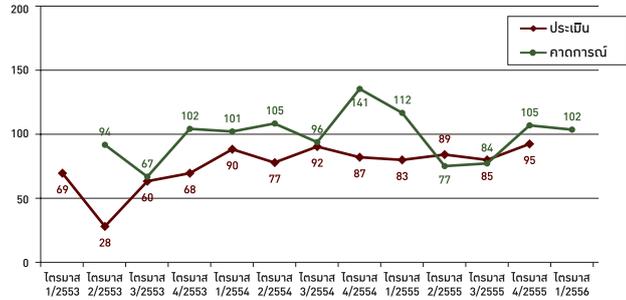
ภาพที่ 4 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจโรงแรม

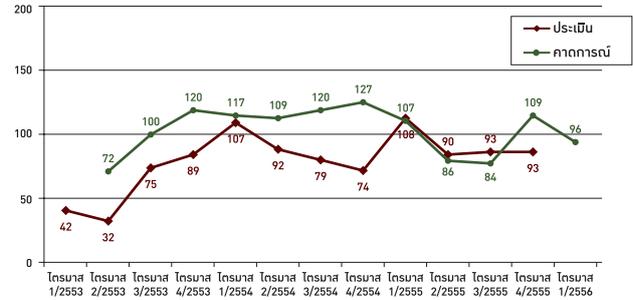
ภาพที่ 7 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจร้านขายของที่ระลึก และร้านค้าทั่วไป

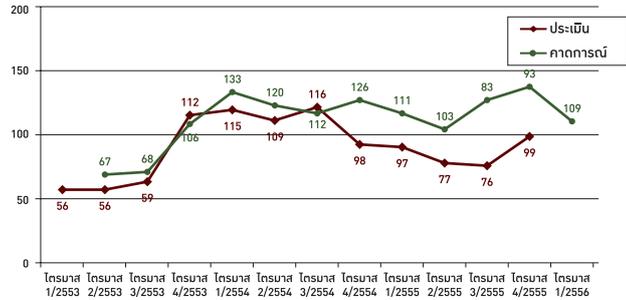
ภาพที่ 5 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจนำเที่ยว

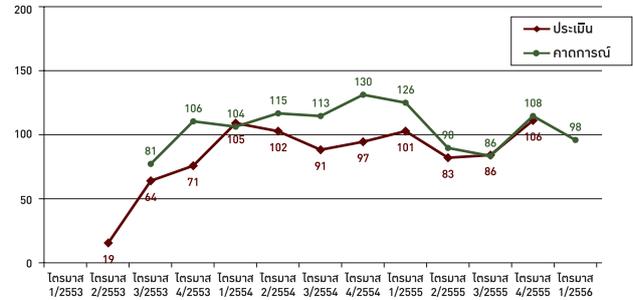
ภาพที่ 8 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่ม

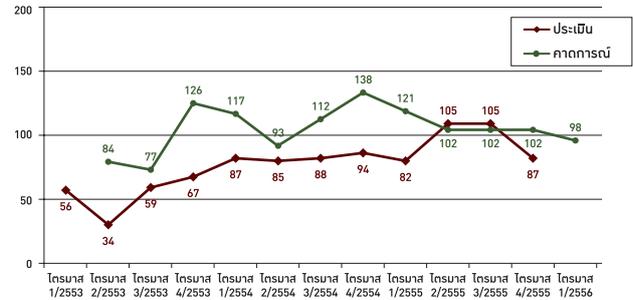
ภาพที่ 6 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจขนส่ง

ภาพที่ 9 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจสปาและนวด

ภาพที่ 10 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยว

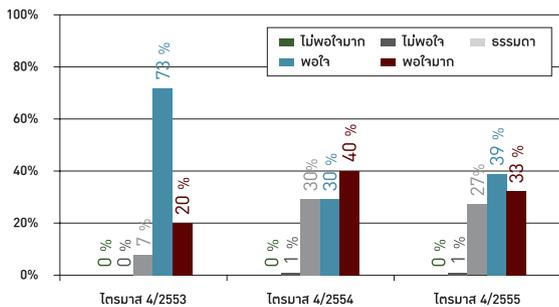
3.1 นักท่องเที่ยวต่างชาติ

จากการสำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 จำนวน 100 ราย พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 63 เป็นนักท่องเที่ยวที่เคยมาประเทศไทยแล้ว (repeat visitors) นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ (ร้อยละ 37) เดินทางมาประเทศไทยเพื่อการพักผ่อน และร้อยละ 29 มาประเทศไทยเพื่อเยี่ยมเยียนครอบครัวหรือเพื่อน โดยเป็นการเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัว (ร้อยละ 41) และกลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 36) ซึ่งกิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ การเที่ยวชมสถานที่ทางธรรมชาติ (ร้อยละ 55) การเที่ยวชมสถานที่ทางวัฒนธรรม (ร้อยละ 47) และการทำสปาหรือกิจกรรมทางสุขภาพ (ร้อยละ 44)

ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวประเทศไทย คือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 61) ความปลอดภัย (ร้อยละ 45) และอาหารไทย (ร้อยละ 39) ในขณะที่ความคุ้มค่าของราคาคงเหลือไปอยู่ในลำดับที่ 4 (ร้อยละ 30) เนื่องจากราคาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเช่น ค่าห้องพัก โรงแรม ในแหล่งท่องเที่ยวหลักในไตรมาสที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High Season) ปรับตัวขึ้นเมื่อเทียบกับในช่วงไตรมาสที่ 2 และ 3 ที่ผ่านมา

ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงไตรมาสเดียวกัน (ไตรมาสที่ 4) ของปี 2554 โดยร้อยละ 72 ของนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจถึงพอใจมาก นักท่องเที่ยวมีความพอใจในอาหารไทย (ร้อยละ 66) คนไทย (ร้อยละ 57) และการทำสปา (ร้อยละ 31) ส่วนสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจในการท่องเที่ยวไทยในไตรมาสนี้ ได้แก่ ระบบการเดินทางขนส่ง (ร้อยละ 69) สภาพภูมิอากาศ (ร้อยละ 36) และ การบริการ (ร้อยละ 29) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการต้องมีการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 11 ระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติไตรมาสที่ 4 ปี 2553-2555

นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่หาข้อมูลในการเตรียมตัวเดินทางท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66) คำแนะนำจากครอบครัวและเพื่อน (ร้อยละ 39) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 39)

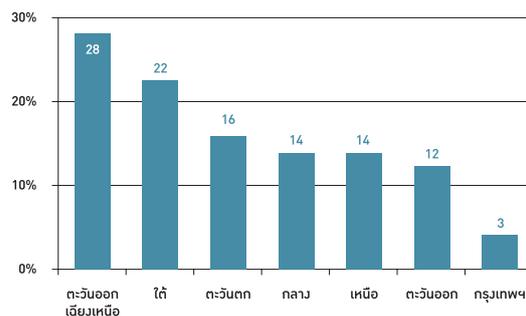
นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เห็นว่า การพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว เป็นมาตรการที่สามารถช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 39) รองลงมาได้แก่ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยและการท่องเที่ยวในประเทศไทย (ร้อยละ 32) การดูแลและพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 32) รวมทั้งการสร้างและควบคุมการบริการของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน (ร้อยละ 31)

ทั้งนี้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ให้ความเห็นว่าประเทศไทยเป็นคู่แข่งที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ ประเทศเวียดนาม ประเทศเกาหลี และ ประเทศลาว

3.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย

จากการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 รายทั่วประเทศพบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเพียงร้อยละ 25 ที่มีแผนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2556 (เทียบกับร้อยละ 50 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2555) โดยส่วนใหญ่เลือกเดินทางไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 28) และภาคใต้ (ร้อยละ 22) จุดหมายหลักสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 คือ จังหวัดชลบุรี นครราชสีมา ภูเก็ต เชียงใหม่ เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

ภาพที่ 12 จุดหมายนักท่องเที่ยวชาวไทยไตรมาสที่ 1 ปี 2556

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มีแผนเดินทางจะเป็นการเดินทางไปเที่ยวกับครอบครัว (ร้อยละ 74) กลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 50) และท่องเที่ยวด้วยตนเอง (ร้อยละ 43) โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินทางด้วยพาหนะส่วนตัว (ร้อยละ 70) รถโดยสาร (ร้อยละ 49) โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางกับบริษัททัวร์ มีเพียงร้อยละ 16 เท่านั้น

ปัจจัยหลักในการตัดสินใจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1 ของปี 2556 เป็นความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว และ ช่วงเวลาและเทศกาลท่องเที่ยว (ร้อยละ 53) รวมทั้งปัจจัยทางด้านที่พัก (ร้อยละ 46)

โดยการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ 56) รองลงมาได้แก่ความปลอดภัย (ร้อยละ 49) การที่ค่าใช้จ่ายไม่แพง (ร้อยละ 41) และความสะดวกในการเดินทาง (ร้อยละ 36)

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) หาข้อมูล หรือวางแผนล่วงหน้า ในการเตรียมตัวเดินทางท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ คำแนะนำจากครอบครัวและเพื่อน (ร้อยละ 56) โทรทัศน์ (ร้อยละ 51) และหนังสือท่องเที่ยว (Travel Guide Book) (ร้อยละ 39)

รูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของผู้ประกอบการที่มีผลในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมากที่สุดได้แก่ การใช้ภาพสวยๆ ในการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ (ร้อยละ 33) รองลงมาได้แก่ การจัดงานเทศกาลในพื้นที่ (ร้อยละ 21) และแพ็คเกจที่พักราคาถูก (ร้อยละ 18)

นักท่องเที่ยวต้องการให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวปรับปรุง หรือพัฒนาคุณภาพการให้บริการในเรื่องของความปลอดภัยมากที่สุด (ร้อยละ 76) รองลงมาได้แก่ ความสะอาด (ร้อยละ 62) และคุณภาพของสถานที่พัก (ร้อยละ 60)

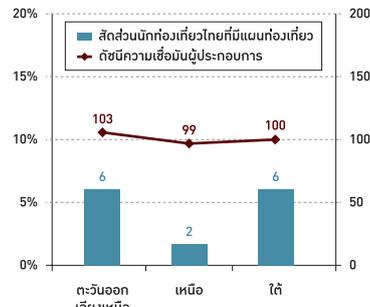
นโยบายที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน มากที่สุดยังคงเป็นเรื่องความปลอดภัยในการท่องเที่ยว (ร้อยละ 66) รองลงมาได้แก่ ความสะดวกในการเดินทาง (ร้อยละ 48) และ การส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ (ร้อยละ 41)

นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 9 มีแผนการท่องเที่ยวต่างประเทศในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูงต่อเนื่องจากในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 โดยจุดหมายหลักเป็นประเทศใกล้เคียง เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี พม่า สิงคโปร์ และ ฮองกง โดยสาเหตุหลักที่นักท่องเที่ยวไทยตัดสินใจไปเที่ยวต่างประเทศคือ ความสวยงามของธรรมชาติ (ร้อยละ 24) การไปตามเพื่อนหรือครอบครัว (ร้อยละ 24) และความสวยงามของบ้านเมือง (ร้อยละ 20)

4. การท่องเที่ยวช่วงเทศกาล ไตรมาสที่ 1 ปี 2556

ไตรมาสที่ 1 เป็นช่วงที่มีวันหยุดและเทศกาลท่องเที่ยวไม่มากนัก ประกอบด้วย วันตรุษจีน วันวาเลนไทน์ และวันมาฆบูชา โดยผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในช่วงเทศกาลอยู่ในระดับปกติ โดยในช่วงตรุษจีนเป็นช่วงที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีน และฮ่องกง เพิ่มขึ้นมาก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนไม่มากที่วางแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลในไตรมาสที่ 1 ปี 2556

ภาพที่ 13 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในช่วงเทศกาล และสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลไตรมาสที่ 1 ปี 2556

นักท่องเที่ยวที่มีแผนการเดินทางในช่วงตรุษจีนส่วนใหญ่เดินทางเพื่อไปไหว้บรรพบุรุษ (ร้อยละ 47) และไปเยี่ยมญาติ (ร้อยละ 18) โดยส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน (ร้อยละ 35) และ 3 วัน (ร้อยละ 29) ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยวเทศกาลตรุษจีน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) วางแผนว่าจะมีการใช้จ่ายมากกว่าการท่องเที่ยวทั่วไป ทั้งนี้ปัญหาที่นักท่องเที่ยวกังวลมากที่สุดในการท่องเที่ยวช่วงตรุษจีน คือ ความอันตรายจากไฟและพลุ (ร้อยละ 41) ในขณะที่นักท่องเที่ยวอีกร้อยละ 29 กังวลปัญหาการเดินทางไม่สะดวก และราคาสินค้าและบริการแพงกว่าปกติ

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าคุณภาพพิเศษเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวไทยในช่วงเทศกาลตรุษจีนที่รัฐบาลควรทำมากที่สุด คือ การสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวโดยการพัฒนาด้านความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว (ร้อยละ 29) การเพิ่มการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย (ร้อยละ 27) และการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน ฮองกง และสิงคโปร์ (ร้อยละ 25)

สำหรับการเตรียมความพร้อมหรือกลยุทธ์ใหม่ๆ ในช่วงเทศกาลในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 ผู้ประกอบการร้อยละ 24 จะใช้วิธีเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และร้อยละ 22 ใช้การนำเสนอสินค้าและบริการใหม่ๆ

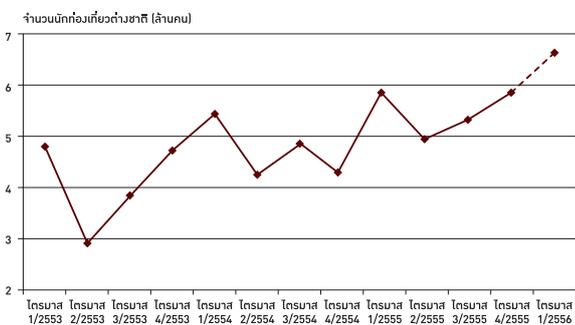
5. การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไตรมาสที่ 1 ปี 2555

จากสถิติของกรมการท่องเที่ยวในช่วง 11 เดือนแรก (ม.ค.-พ.ย.) ของปี 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งหมด 19.76 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 13.57 โดยประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ประเทศจีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น รัสเซีย และเกาหลีใต้

และในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึงประมาณ 6.32 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.61 จากปีก่อน (ข้อมูลถึงวันที่ 26 ธันวาคม 2555 จากกรมการท่องเที่ยว) ทั้งนี้ เนื่องจากปี 2554 ได้เกิดเหตุอุทกภัยช่วงปลายปี ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก

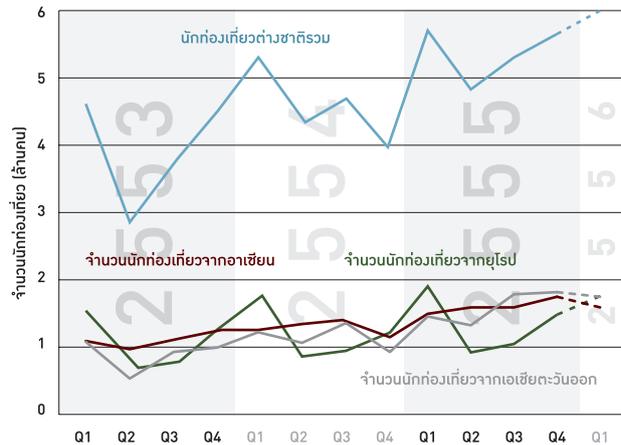
ในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยประมาณ 6.58 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ของปี 2555 ร้อยละ 14.67

ภาพที่ 14 จำนวนนักท่องเที่ยวรายไตรมาสปี พ.ศ. 2553 – 2555

สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวตามรายภูมิภาคที่สำคัญในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 นี้ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจากประเทศในกลุ่มอาเซียน 1.58 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.41 จากไตรมาสเดียวกันในปี 2555 นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก 1.8 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 จากไตรมาสเดียวกันในปี 2555 ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากยุโรปซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวในไทยมากที่สุดในไตรมาสที่ 1 ของทุกปี คาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยว 1.87 ล้านคน ลดลงร้อยละ 3.27 จากไตรมาสเดียวกันในปี 2555

ภาพที่ 15 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการยังคงมีความเชื่อมั่นในสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับที่ต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีปัญหาทั้งการเมืองและภัยธรรมชาติ ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจในประเทศที่มีความมั่นคง ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวในหลายจังหวัดคึกคักมากขึ้น

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 ยังคงเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของประเทศ และคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนถึง 6 ล้านคนเข้ามาเที่ยวในประเทศ แต่นักท่องเที่ยวในประเทศอาจจะมีการเดินทางไม่มากนัก เนื่องจากไม่ได้มีวันหยุดเทศกาลจำนวนมากเหมือนในไตรมาสที่ 4 ส่วนในระยะยาว การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียยังคงได้รับการคาดหวังว่าจะเติบโตมากกว่าการท่องเที่ยวเฉลี่ยของโลก จึงยังเป็นโอกาสอันดีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย หากได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสม

6.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

ในระยะสั้น ภาครัฐควรดูแลมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่จะมีจำนวนมากในไตรมาสหน้า ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการเดินทางไปท่องเที่ยวที่ต่างๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ในระยะยาว จากแนวโน้มสถานการณ์ด้านต่างๆ ที่มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น ภาครัฐควรเน้นบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนในเชิงรุกเพิ่มขึ้น เช่น การเพิ่มการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว และการเพิ่มการลงทุนเพื่อพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะในด้านความสวยงาม ความสะดวก และความปลอดภัย เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

ในระยะสั้น ผู้ประกอบการควรเตรียมความพร้อมต่อการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจากภูมิภาคยุโรป ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการควรหลีกเลี่ยงการแข่งขันทางราคากันเองอีกด้วย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับการปรับขึ้นค่าแรงในหลายพื้นที่ ที่จะเกิดขึ้นในช่วงต้นปี 2556

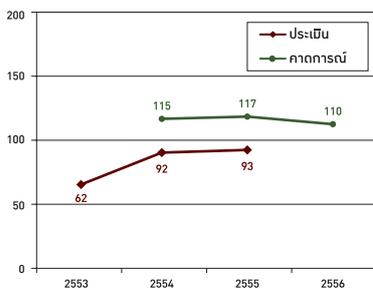
ในระยะยาว ผู้ประกอบการควรมีส่วนร่วมในการรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ พัฒนามาตรฐานการให้บริการ และเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรมีการรวมกลุ่มกันมากยิ่งขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูลข่าวสาร

7. สรุปสถานการณ์การท่องเที่ยวปี 2555 และคาดการณ์สำหรับปี 2556

7.1 ผู้ประกอบการ

ภาพรวมในปี 2555 ที่ผ่านมา ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการโดยรวมในปี 2555 อยู่ในระดับใกล้เคียงระดับปกติ (93) โดยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากระดับการประเมินการท่องเที่ยวในปี 2554 (92) เนื่องจากหลายปัจจัยที่ส่งเสริมสถานการณ์การท่องเที่ยวไทย โดยปัจจัยบวกสำคัญที่ส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวในปี 2555 คือความสงบเรียบร้อยของสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ รวมทั้งการไม่มีเหตุภัยธรรมชาติที่รุนแรง จึงส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไทยตลอดทั้งปี 2555 กว่า 22 ล้านคน โดยนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน รัสเซีย และอินเดีย เป็นกลุ่มที่มีอัตราการเติบโตสูงมาก

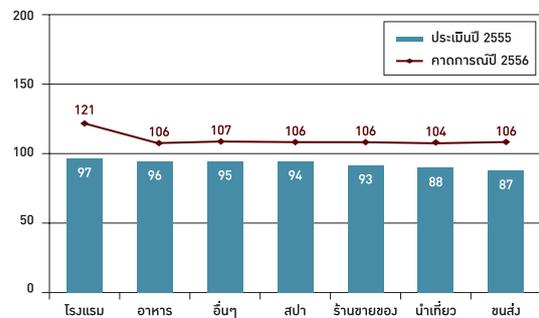
ภาพที่ 16 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทยปี 2553 - 2556

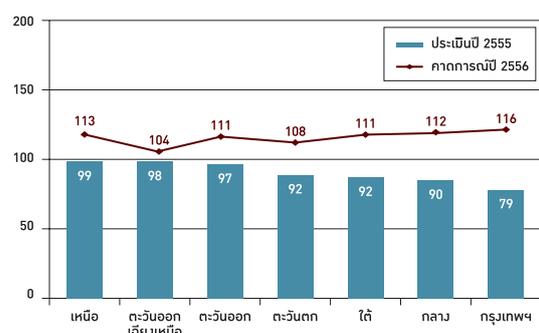
แต่อย่างไรก็ตามการประเมินสถานการณ์ดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการคาดการณ์ล่วงหน้าไว้เมื่อสิ้นปี 2554 (117) ทั้งนี้สาเหตุหลักมาจกสภาพเศรษฐกิจในประเทศโดยเฉพาะปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ของปี 2555 รวมทั้งการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำซึ่งเริ่มใช้ในไตรมาสที่ 2 ซึ่งทั้งสองปัจจัยข้างต้นนี้ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่หลายพื้นที่ยังคงประสบปัญหาจำนวนคู่แข่งและการแข่งขันที่สูงขึ้นหรือการ Over-Supply โดยปัญหานี้ส่งผลกระทบต่ออย่างชัดเจนในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว (Low-Season) เนื่องจากความต้องการการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การลดราคาเพื่อดึงลูกค้า ทำให้เกิดการแข่งขันทางราคาและส่งผลกระทบต่อตลาดโดยรวมในระยะยาว

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทธุรกิจพบว่า ผู้ประกอบการที่ประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในปี 2555 ดีที่สุด ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม (97) ซึ่งเป็นผู้ประกอบการกลุ่มเดียวที่ประเมินระดับการท่องเที่ยวทั้งปี 2555 อยู่ในระดับใกล้เคียงระดับปกติในทุกไตรมาส ส่วนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบทางลบมาก และประเมินการท่องเที่ยวต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่ง (87) และธุรกิจนำเที่ยว (88)

ภาพที่ 17 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทยปี 2555 และ ปี 2556 แบ่งตามประเภทธุรกิจ

ภาพที่ 18 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทยปี 2555 และ ปี 2556 แบ่งตามภูมิภาค

ผู้ประกอบการในเกือบทุกภูมิภาคประเมินผลการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในปี 2555 ต่ำกว่าระดับปกติเล็กน้อย โดยผู้ประกอบการจากภาคเหนือประเมินการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูงสุด (99) ในขณะที่ผู้ประกอบการจากกรุงเทพฯประเมินในระดับต่ำที่สุด (79) โดยเฉพาะธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจขนส่ง ในขณะที่ธุรกิจโรงแรมในกรุงเทพฯประเมินระดับธุรกิจในระดับที่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจโรงแรมในภาคอื่นๆ

ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ทำการคาดการณ์สถานการณ์ในปี 2556 เท่ากับ 110 ซึ่งผู้ประกอบการคาดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าปี 2555 และจะดีกว่าระดับปกติเล็กน้อย ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีว่าผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในธุรกิจการท่องเที่ยวว่าจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องจากปี 2555 โดยผู้ประกอบการยังให้ความเชื่อมั่นว่าจะมีปัจจัยหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี 2556 เช่น การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย (ร้อยละ 47) การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ดีขึ้น (ร้อยละ 45) การเดินทางที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 44) ความร่วมมือกันในกลุ่มผู้ประกอบการที่ดีขึ้น (ร้อยละ 39) และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีระบบ (ร้อยละ 39) รวมทั้งการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นอย่างมากและต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2554

โดยธุรกิจโรงแรมและที่พักเป็นธุรกิจที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นสูงสุด (121) ซึ่งถือเป็นความเชื่อมั่นที่สูงกว่าระดับปกติค่อนข้างมาก เนื่องจากมีแรงส่งที่ดีจากการเติบโตของธุรกิจในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2555 รวมทั้งความสามารถในการปรับเพิ่มราคาห้องพักได้ในปี 2555 ต่อเนื่องปี 2556 ส่วนธุรกิจอื่นมีดัชนีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับปกติเล็กน้อย

ผู้ประกอบการในเกือบทุกภูมิภาคมีความเห็นตรงกันว่า การท่องเที่ยวจะฟื้นตัวและอยู่ในระดับดีกว่าปกติเล็กน้อยและดีกว่าในปี 2555 ที่ผ่านมา โดยผู้ประกอบการจากกรุงเทพฯ (116) ภาคเหนือ (113) และภาคกลาง (112) คาดการณ์ว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีกว่าปกติค่อนข้างมาก โดยผู้ประกอบการจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (104) คาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในปี 2556 ไว้ต่ำที่สุด

ส่วนความเห็นต่อนโยบายของรัฐบาลที่จะขึ้นค่าแรงขั้นต่ำวันละ 300 บาททั่วประเทศ ในปี 2556 ผู้ประกอบการร้อยละ 40 จะไม่ได้รับผลกระทบจากนโยบายนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะบางจังหวัดได้มีการขึ้นค่าแรงไปเป็น 300 บาทต่อวันตั้งแต่ในปี 2555 เรียบร้อยแล้ว เช่น กรุงเทพฯ และ ภูเก็ต ส่วนร้อยละ 36 เห็นว่าจะมีผลในทางลบต่อธุรกิจท่องเที่ยวเนื่องจากต้องมีการใช้จ่ายให้รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่คงที่ เช่น

เงินเดือนพนักงานประจำ ส่วนอีกร้อยละ 24 เห็นว่าจะเป็นผลดีต่อธุรกิจ ซึ่งทั้งนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31) ยังคงไม่ได้ตัดสินใจใดๆ เพื่อเตรียมความพร้อมหรือมีแผนปรับตัวต่อการขึ้นค่าแรง ส่วนผู้ประกอบการร้อยละ 20 จะใช้วิธีจ้างแรงงานจากประเทศอื่นที่ค่าจ้างถูก หรือการลดจำนวนการจ้างงาน โดยอีกร้อยละ 18 จะใช้วิธีการเพิ่มราคาสินค้าและบริการ และบางส่วนไม่จำเป็นต้องปรับตัวอะไร (ร้อยละ 18)

7.2 นักท่องเที่ยว

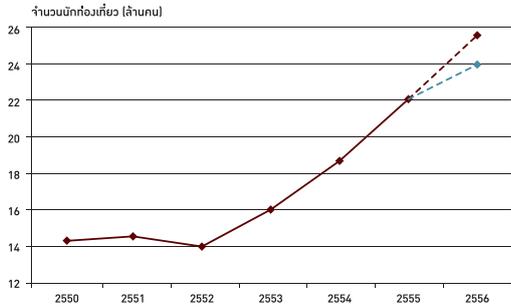
จากข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวตั้งแต่เดือน ม.ค.-ธ.ค. ปี 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยรวม 22.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 15.86 (ข้อมูลถึงวันที่ 26 ธันวาคม 2555 จากกรมการท่องเที่ยว) และนับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิน 20 ล้านคน

จากแนวโน้มในระยะยาว (ข้อมูลตั้งแต่ปี 2544) คาดว่าในปี 2556 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวในประเทศไทย 23.74 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 6.51 โดยในแต่ละไตรมาสที่ 1-4 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยว 6.16, 5.52, 5.81 และ 6.24 ล้านคน ตามลำดับ (เส้นสีน้ำเงินในรูปที่ 19)

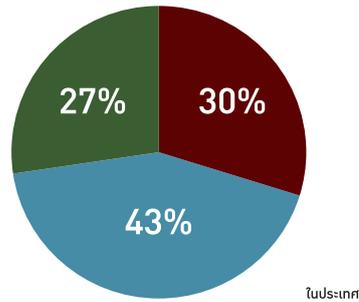
อย่างไรก็ตาม ในช่วง 3 ปีหลังที่ผ่านมา (2553-2555) พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราการเติบโตสูงถึง 14.27 ต่อปี ซึ่งหากในปี 2556 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงเติบโตในอัตราดังกล่าว จะทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึง 25.46 ล้านคน (เส้นสีแดงในรูปที่ 19) ทั้งนี้ หากภาครัฐต้องการให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นในระดับร้อยละ 10 ขึ้นไป จะต้องดำเนินการบำรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม มีการพัฒนามาตรฐานการบริการ การเดินทาง และความปลอดภัย และมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น คนขับรถแท็กซี่ และพนักงานโรงแรม เป็นต้น ซึ่งปัญหานี้จะเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวในอนาคตและรัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

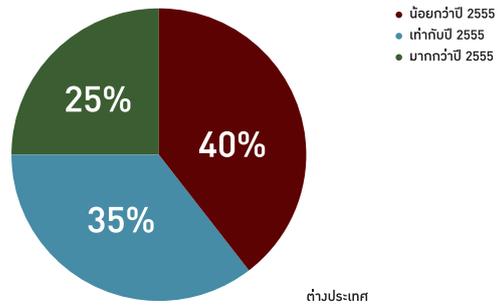
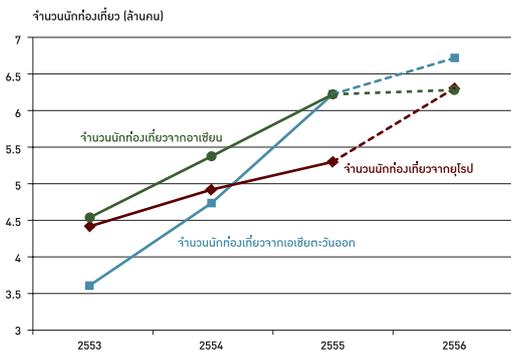
ภาพที่ 19 จำนวนนักท่องเที่ยวรายปี 2550 – 2556

ภาพที่ 21 แผนการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2556

ภาพที่ 20 จำนวนนักท่องเที่ยวรายภูมิภาค 2553-2556

ทั้งนี้ คาดว่าในปี 2556 นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกจะมีจำนวนมากที่สุดที่ 6.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.03 จากปี 2555 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากยุโรปจำนวน 6.36 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.62 จากปี 2555 และนักท่องเที่ยวจากอาเซียนจำนวน 6.29 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 จากปี 2555 ทั้งนี้ สาเหตุหลักที่ทำให้ค่าคาดการณ์นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกมีจำนวนมากเนื่องจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน และการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นและเกาหลีใต้

นอกจากนี้ ในปี 2556 นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มเดินทางในประเทศเท่ากับในปี 2555 แต่มีแนวโน้มเดินทางต่างประเทศน้อยลง

ทั้งนี้ แนวทางในการกระตุ้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยควรอยู่ในรูปแบบของการสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว การสร้างและควบคุมคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน การดูแลและพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาระบบการเดินทางขนส่งในประเทศ และต้องมีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญในอนาคต สำหรับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวควรสร้างฐานตลาดในกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียด้วยกันเอง เช่น จีน อินเดีย และกลุ่มอาเซียนเนื่องจาก เป็นตลาดใหญ่ที่มีโอกาสในการเติบโตค่อนข้างมาก และเป็นนักท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางมาประเทศไทยได้ทุกฤดูกาล ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวยุโรปที่ส่วนใหญ่เดินทางมาไทยเฉพาะในช่วงพฤษภาคม ถึงกุมภาพันธ์ รวมทั้ง การจัดงานต่างๆ ตามเทศกาลทั้งของไทยและของต่างชาติ จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้เป็นอย่างดี

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

2012 / 4

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจ การท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาสที่ 4 ปี 2555

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย
คำนวณจากผลการสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง
โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาส และรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางแผนนโยบาย
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีนี้กระทำโดยการตามคำถามผู้ประกอบการเอกชน
รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกๆไตรมาส
โดยใช้คำถามหลักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

- ท่านประเมินผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของท่าน ในไตรมาสนี้ อย่างไร
เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่ท่านคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี
- ท่านคิดว่าผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของท่าน ในไตรมาสนี้จะถึงอย่างไร
เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่ท่านคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก:

ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), ดีขึ้น (150), หรือ ดีขึ้นมาก (200)

จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีผลดีชึ้นมากกว่า 100

แสดงว่าผู้ประกอบการประเมินว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีกว่าปีก่อนๆ

นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็น

ต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 นี้

ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2555 มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชน

ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตอบแบบสอบถามทั้งหมด 600 ราย

ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยว มีผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 300 ราย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด 100 ราย

ผู้ที่สนใจสามารถติดตามข่าวสารโครงการได้ที่เว็บไซต์ www.thailandtourismcouncil.org

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)

e-mail: info@thailandtourismcouncil.org

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University
Pillar of the Kingdom